



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 256/2014-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. mája 2014 predbežne prerokoval sťažnosť J. Z., zastúpeného advokátkou JUDr. Máriou Lukačovičovou, Hlavná 156, Dubová, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 1 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práv na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11 Co/280/2012 z 20. novembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Z. o d m i e t a pre jej neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. marca 2014 doručená sťažnosť J. Z. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 1 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práv na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských

práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 11 Co/280/2012 z 20. novembra 2013 (ďalej aj „namietaný rozsudok“).

2. Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľ bol navrhovateľom v súdnom spore o určenie neplatnosti dôvodov vydedenia vedenom na Okresnom súde Trnava (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 16 C/161/2010. Okresný súd rozsudkom z 12. apríla 2012 určil, že *„závet a listina o vydedení, ktoré listiny spísala poručiťka... na Notárskom úrade... vo forme notárskej zápisnice... je neplatná. Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi trovy konania 840,84 eur...“*. O odvolaní odporkyne rozhodol krajský súd namietaným rozsudkom z 20. novembra 2013 tak, že *„rozsudok súdu prvého stupňa v časti určenia neplatnosti listiny o vydedení potvrdzuje, v časti určenia neplatnosti závetu mení tak, že závet je v časti, v ktorej došlo k opomenutiu navrhovateľa neplatný a vo zvyšku o určení neplatnosti závetu návrh zamietá. Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.“*

3. Podľa názoru sťažovateľa *„Krajský súd v Trnave nesprávne posudzoval platnosť závetu, keď nebral v úvahu skutočnosť, že údaje uvedené v notárskej zápisnici sú nepravdivé a teda, že poručiťka neprejavila skutočnú vôľu zanechať svoj majetok odporkyni...“*

Porušenia mojich základných ústavných práv sa Krajský súd v Trnave dopustil i tým, že mi nepriznal právo na náhradu trov konania a nedostatočne odôvodnil skutočnosť, prečo mi nepriznal trovy konania. Môj nárok na priznanie odmeny za právne zastúpenie je svojou povahou nárokom hmotnoprávnym, a je tak krytý ústavne zaručeným právom legitímneho očakávania uspokojenia daného nároku. Krajský súd v Trnave v rozsudku č. k. 11 Co/280/2012 rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko navrhovateľ bol v konaní úspešný čiastočne. Toto jeho tvrdenie nie je pravdivé, pretože vo veci som podľa rozsudku krajského súdu 75 %- ný úspech.“

4. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Sťažnosti sa vyhovuje.

2. Základné práva sťažovateľa podľa článku 20 ods. 1, článku 46 ods. 1 Ústavy SR, článku 1 ods. 1, článku 36 ods. 1 Listiny..., článku 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru... a článku 6 ods. 1 Dohovoru... boli porušené rozsudkom Krajského súdu... č. k. 11 Co/280/2012 zo dňa 20. 11. 2013.

3. Rozsudok Krajského súdu... č. k. 11 Co/280/2012 zo dňa 20. 11. 2013 sa v časti jeho výroku, ktorým zamietol vo zvyšku o určení neplatnosti závetu rozsudok súdu prvého stupňa, zrušuje.

4. Rozsudok Krajského súdu... zo dňa 20. 11. 2013 sa v časti jeho výroku, ktorým rozhodol o náhrade trov konania, zrušuje.

5. Vec sa vracia Krajskému súdu... na ďalšie konanie.

6. J. Z. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 284,08 €...“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Z obsahu sťažnosti možno vyvodit', že sťažovateľ namieta porušenie označených základných práv zaručených ústavou a listinou, ako aj práv zaručených dohovorom a dodatkovým protokolom postupom a rozhodnutím krajského súdu „v časti jeho výroku, ktorým zamietol vo zvyšku o určení neplatnosti závetu rozsudok súdu prvého stupňa“ (body 1 a 4) spočívajúcim v ním tvrdených skutočnostiach už uvedených v bode 3.

8. Podľa § 236 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“) dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. Podľa § 238 ods. 1 OSP dovolanie je prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

9. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

10. Podľa stabilnej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol domôcť ochrany v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a Občianskym súdnym poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (podobne napr. IV. ÚS 49/05, II. ÚS 73/05, I. ÚS 243/2010).

11. Sťažovateľ na výzvu ústavného súdu podaním zo 14. apríla 2014 oznámil, že „proti predmetnému rozsudku odvolacieho súdu sme nepodali dovolanie“. Z ustanovenia § 238 ods. 1 OSP vyplýva (pozri bod 8), že proti namietanému rozsudku mohol sťažovateľ podať dovolanie. Je zrejmé, že sťažovateľ nevyčerpal tento opravný prostriedok, ktorý mu Občiansky súdny poriadok poskytuje na ochranu jeho základných práv.

12. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ mal možnosť podať proti rozhodnutiu krajského súdu v napadnutej časti „*v časti jeho výroku, ktorým zamietol vo zvyšku o určení neplatnosti závetu rozsudok súdu prvého stupňa*“ (bod 4) dovolanie podľa § 238 ods. 1 OSP. Ústava ani zákon o ústavnom súde (§ 53 ods. 1) nepripúšťajú, aby si účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušení základných práv a slobôd, naopak, čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých účastníkovi dostupných a účinných prostriedkov nápravy.

13. Vychádzajúc z týchto právnych záverov a skutkového stavu opísaného sťažovateľom ústavný súd uzavrel, že v jeho veci vo vzťahu k namietaným porušeniam práv nie je sťažnosť prípustná, preto ju odmietol už po jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

14. Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol, ďalšími návrhmi sťažovateľa sa už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. mája 2014